

Na sveti večer.

Slava Bogu v višavah in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje! Tako se je glasilo angeljsko oznanilo v tisti noči, ko se je po neskončni milosti božji rodil trpečemu človeštvu Odrešenik, ko je postal stvarnik svojega lastnega sina na zemljo, da s svojo srčno krvjo odkupi in nakloni človeštvu večno življenje. Blažen spomin učlovečenja božjega, blažen praznik, ki nas spominja na ta prepород človeškega rodu. Iskrene hvaležnosti do milosti božje se širi srce na sveti večer vsakemu kristijanu, radostnim srcem posluša v cerkvi petje o rojstvu Kristovem in radostnim srcem se oziramo nazaj v otročja leta, ko smo sredi najdražjih nam bitij, v sreči in v blaženstvu molili: Mir ljudem, ki so blage volje!

Tudi nocojšnji večer dvigamo svoja srca k vsega-mogočnemu, tudi nocoj se veselimo rojstva odrešenikovega a greni nam ta spomin pogled na sedanost, na neusmiljeni boj, ki pretresa v sedanosti mili naš slovenski narod. Boli nas in pozabiti tudi nocojšnji večer nemoremo, da sedanji rod tako napačno umeva oznanilo angeljsko, ki se je glasilo to noč pred 1897 leti nad bornim hlevom betlehemskim. Ta rod ne umeje, da je bilo angeljsko oznanilo le preludij onemu vzvišenemu, kateri se je glasil in naj bi se glasil na veke vekov: Ljubite se med seboj!

Na tem temeljnem nauku sloni vse učenje krščansko. Sin božji je prišel odrešit človeštvo, ki je bilo polno sovraštva, rodove, ki so se v divjih bojih uničevali svoje bližnjike — vse te je prišel on učiti, da so bratje, da so ustvarjeni po božji podobi da je zategadelj enakopraven ves človeški rod, da se morajo ljubiti vsi ljudje na zemlji, ki so blage volje.

Žal, da po neskončni previdnosti božji še ni prišel tisti čas, ko postane kri in meso ta vzvišeni nauk Izveličarjev, ko bodo bratje vsi narodi. Zlasti slovenskemu narodu še ni prišla doba krščanske enakopravnosti še vedno mora biti neizprosni boj za svoj obstanek v domovini, katero mu je določila milost božja. A v ponižnosti in pobožnosti se klanja naš narod volji Gospodovi in v neomehljivi zvestobi čaka tistega dne, ko se tudi njemu oznani: Mir ljudem, ki so dobre volje!

Bog je take izkušnje v različnih časih poslal tudi drugim narodom in vsi so je prebili in preboleli. Razcepila se jo prej jedina cerkev božja in danes slavi krščanstvo žalibog v različnih oblikah in z različnimi obredih jednega in istega Boga. A čas pride, ko poteče doba razcepljenja in temote, ko se vsi narodi združijo v jedno molitev k jednemu Bogu, ko postane dejstvo beseda Izveličarjeva: Ljubite se med seboj. Vsakemu narodu pa je sojeno, delati na to, da prej ko prej preboli to izkušnjo, in njegova stvar je, da po meri svoje žilavosti in gorečnosti danes ali šele jutri postane doležen tudi zemeljskih dobrot, izposlovanih človeštvu s krvju sina božjega.

V tej nadi se obračamo nocojšnji večer do svojih slovenskih rojakov, proseč, da naj ne opešajo v boju za

narodne naše svetinje, in naj se ne puste v tem boju moliti po besedah in dejanjih onih, katere je tudi našemu narodu poslala v izkušnje previdnost božjo. Sursum corda! Neskaljena, nepopačena beseda božja bodi nam zvezda-voditeljica v trdem boju za narodni obstanek, ona nam obeta končno zmago pravične naše stvari in na nas je, da ne zavlečemo te zmage. Posvetnega gospodstva zastopnikov svoje cerkve nas Bog po svojem sinu ni učil in isto tako nas ni učil narodnega fatalizma. Ako torej z vsemi svojimi silami delujemo na to, da bi se prej ko prej tudi na narodu slovenskem obistinilo angeljsko oznanilo, tedaj delujemo po nazorih božjih, odkritih nam vsled učlovečenja sina božjega, delujemo po božjih besedah: Ljubite se med seboj, kot enakopravni bratje, kajti to velja ne le glede narodov kot takih, ampak tudi glede posamičnih stanov v istem narodu.

Zategadelj ne grešimo, ako se ustavljamo vsakemu nasilstvu, bodisi narodnemu ali socijalnemu, ako zlasti ne priznavamo politične nezmotljivosti nikomur, kdor je od krvi in od mesa. V tej zavesti delovali bomo tedaj tudi v naprej in v tej zavesti kličemo nocojšnji večer vernemu narodu slovenskemu iz dna srca. Dal Bog ti, mili narod, skoro, preskoro vesele božične praznike!

Politični pregled.

Položaj. — Razmere v naši državi se še vedno niso pojasnile in ker vlada nima upanje, da bodo Nemci dovolili mirno zborovanje državnega zbora, hoče najnujnejše stvari tako nagodbeni provizorij, budgetni provizorij in zakon o kontingentu rekrutov uveljaviti najprej s cesarsko naredbo na podlagi § 14. potem pa začeti nova pogajanja s strankami. Za posredovalca si je izbrala češkega dež maršala princa Lobkovic. Bode-li to novo pogajanje uspešnejše od prvih, je dvomljivo. Pogojev, kateri so Čehi stavili, ne sprejmejo Nemci; ti zahtevajo, naj se jezikovne naredbe brezpogojno preklicajo, česar Čehi ne bodo nikdar dovolili. Gautsch je nameraval samovoljno preklicati jeden del jezikovnih naredb, ali Čehi so mu že naznanili, da bi mu v tem slučaju delali najodločnejšo opozicijo. Gautsch je v očitni stiski, kajti čedalje jasneje mu mora biti, da sprave ne doseže, da bode moral ali državni zbor razpustiti ali pa sistirati ustavo. Najbolje bi seveda bilo, ko bi Gautsch odstopil, ker ni mož zato, da bi rešil našo krizo.

Premembe v namestništvu. — Že v zadnji številki smo omenili važne premembe, katere so se zgodile v nekaterih namestništvih. Na mesto Rinaldinija v Trstu poslani grof Goess ni prijatelj Slovecem. Služboval je svoj čas na Primorskem in krepko podpiral protislovansko politiko namestništva, na Koroškem pa je bil najupljivnejši nasprotnik Slovencev in jim je premnogo škodoval. Novi dež predsednik koroški Freydenegg je homo novus in zategadelj upajo Slovenci, da jim morda ne bo nasproten. Dež predsednik na Solnograškem je postal grof St. Julien-Wallssee, deželni predsednik v Bukovini pa baron Bourguignon. Vrsta prememb s tem še ni zaključena, kajti v kratkem stopi moravski namestnik Spens-Boden v pokuj in mu bo treba poiskati naslednika.

Delegaciji. — Zadnja seja avstrijske in ogerske delegacije je bila dne 22. t. m. V tej seji sta delegaciji odobrili finančni zakon za l. 1898. svoto. po kateri se razdele prispevke mej Cislitvasko in Ogersko, določi cesar.

Shod zaupnih mož mladočeške stranke se je vršil minolo nedeljo v Pragi. Na shodu je dr. Herold poročal o